

Universitätsbibliothek Paderborn

**Friderici Forneri Theologiæ Doctoris Canonici Ecclesiæ
Collegiatæ diui Stephani Bambergæ, De Temvlentiæ
Malo, Eivsqve Remediis, Variis Item Scitv Ivcvndissimis,
nec non vtilissimis de rebus, quæ in ...**

Förner, Friedrich

Ingolstadii, 1603

Præfatio Ad amicum Lectorem, de Operis ratione, atque eius methodo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45433

PRÆFATIO
Ad amicum Lectorem, de Operis
ratione, atque eius methodo.

Emete, beneuole lector,
ignarum consilij, sub limine statim,
flexu cogitationum ancipiti, oberra-
re diu sinam; quam in persananda
qualibet affectione morbida, humani corporis me-
thodum tenere solent Physici, eandem nos quoque
consecuturos, recte tramite, esto certus. Ac pri-
mò quidē, ipsius Temulentiae, quam verborum te-
lis, atque exhortationum machinis oppugnando,
expugnare proposuimus, naturam; tūm nocumen-
ta atque damna, quibus tam publicum omnium,
quam priuatūm cuiusque hominis bonum inuadit,
debilitat, perdit, libro primo indagabimus. Pre-
scribet secundus omnis generis Antidota, & Ale-
xipharmacā quedam, quibus ad extirpanda eius
vitij mala, commodo tuo, fructuose vti possis.
Sublato morbo, prima medicorum, ad tuendam,
quæ medicaminibus parta, sanitatem adiugilare
confueuit solers cura, certam aliquam vietus nor-
man, quam diætam vocant, suis præscribendi cli-

Methodus
libri primi

Methodus
libri secundi

Methodus
libri se-
cundi.

Methodus
libri tertij.

+++ 4 entibus

AD LECTOREM.

enibus. quo prorsus animo, ut Sobrietas cuius
comparandæ studio, hic à me labor suscep̄tus es,
aut prius habita, aut iam recuperata conseruetur;
de recto primū, ac rūm quoque, de peruerso vini
v̄su; & vltimo, de conuiuiorum licitis, illicitisq;
Methodus libri quar-
ta.
cupedijs, apparatibus, cæremonijs, ritibus, parer-
gis, pauca quædam, nullis utique verborum pha-
leris exornata; è diuersis, cùm sacris rūm prophæ-
nis authoribus comportata, in medium producam:
quæ septa non transfiliam; firmiter hæc animo de-
fixa es sententia, quod, si factum alicubi reberis,
non indignè feram; gratum haud secus habebo ac
ratum, lineam aduersum me poscito.

Variæ Au-
thoris ex-
culationes
Plutarch.
in Solone.

Tua verò, bone Lector, qui meas hascerudis
Mineruæ lucubratiunculas, euoluere voles, in
permultis benivolentia erit efflagitanda. Si

quid enim non adeò tibi magnopere arrideat, pen-
ses velim, ita vulgare, & omnibus iam propè Ger-
manis longa consuetudine innatum vitium obiur-
gantem, nec ipsas Gratias cuilibet nasuto facile
cōplacituras. addo. In magnis ut omnib. pla-
ceas, difficillimum factu; ait Plutarchus.
quid verò maius? quid tam arduum, quam dome-
sticum adeò malum, cui omnes à teneris assueve-
rint, animis, callo quasi obducto, inueteratis, ad
imas usque fibras euellere?

Si quid falsum minus, aut exuditum offenderis,
tuisq;

AD LECTOREM.

tuisque doctis ac perpurgatis inconditum auribus,
ingenij mei, libens feram ac meritò, tenuitatem
incuses. Verum quippe, existimationis licet
paruula fateri cum iactura, si Platonici credi-
mus, vicio non dabitur, atque illa, non inficias
eo, quid verius, quid clarius, quid manifestius?

Si variae Græcorum, tum Poetarum atque O-
ratorum, tum Philosophorum, hinc inde, Latinis
Authoribus, interspersæ minutatim sententiaæ, ri-
bi admirationem cident, nec id temerè factum pu-
tes. Græcis olim quoque satis visitata erat Ebrie-
tas, unde Græcari dictum. Proinde Sapienti-
bus, quibus ea natio antiquitus abundabat, exe-
crabilis erat ac plurimum perosa.

Si fastidis, me variè personatum, hic Theolo-
gum, illic Medicum, alibi Ethicum, quandoque
Politicum sustinere, iniuria sanè nostrum agendi
modum, ita naufragi abundè ac superstitione respuis;
rum est iudex & arbiter. materia certè aliud
haud ferebat.

Si non ea, qua par effet concinnitate omnia co-
pulata, & in quadrum redacta, ut Cicerolo-
quitur, si sacra prophanis, & hæc illis mixta, si ve-
lut asperis affixa leuia, si impacta raris densa, si
salebrosa rotundis agglutinata repereris; Veniam
dabis tam variis variorum sententiis, testimoniosis,
historiis, at eò potissimum, uno quasi centone &

Lib. de per-
fecto Ora-
tore.

AD LECTOREM.

aceruo congestis, ut Ebrietatis turpitudine inspe-
cta, tibi eius odium ac fuga, non meis, aliorum quin
potius verbis, ad quorum authoritatem, in me vix
mica salis, efficacius persuadeatur.

Site molestum habeat, quod nsc veterum, nec
modernorum Scriptorum elegantiam, qui Latinis-
tati studuere, saltem quadam tenus asequar; Poe-
ta me excusat:

Horat. in Epist.
Non cuius homini contingit adire Corinthum.
nec illam captiosè sum venatus; nec meo perfami-
liaris est instituto.

Si deniq**ue** bilem tibi mouet, quod plerumque alie-
na, nonnunquam vix, aut raro, mea proferam; &
banc in partem quoque veniam mereor, lapi-
des & ligna ab alijs accipio; mea tamen es*c* adi-
ficij extructio, atque forma, sum architedus e-
go; materiam verò passim conquisiui. quid? an-
nè aranearum textus ideo melior, quia ex se fila-
gignunt? nec meus hic vilior, quia ex alienis libo,
ve apis.

Vspiamne peccatum à me putas? amicam spon-
giā non recuso: caninos tantū dentes exhorresco.

Non deerunt verò, ut nunquā defunt, Sarur-
nia quædam Lemæ, Lolio perenniter vicitantes,
ut aiunt, atque in laniandis aliorum recte dictis
aut factis, rabioso cane audiōres, quæ in mortario
me aquam tundere, & Aegæi maris transmissionem
virgulcea

AD LECTOREM.

virgulcea velut scaphula tentare, obiectabunt,
quod vniuers ego ac solus, & quantuluscunq; tan-
dem, Ebrietati, tam latè dominantis vicio, atque
ebriosis omnibus bellum indicere sim ausus; &
nescio quas alias è rancida, liuidæ mordacitatis la-
cuna, calumniarum haufas myriades, depromens
in hoc meum scriptum. Tu verò tales, nec Cerite
guidem Ceræ dignos iudicato, ut pote quibus, ut il-
lis apud Plautum triobolariis, ne vix quidem ra- In Mostellæ

menta ullius virtutis inesse, vel illinc dignoscatur,
quod acerbiusculam vitorum taxationem, ex-
porrecta serenataq; fronte non dignentur.

Demùm quid vniuersim à te, amice lector, flä-
gitem? unum hoc, quod omnium caput. Äquo o-
mnia metire modulo ac pede, & æquum te Iudicem
sensero. Calumniam si qua struitur, à censore mo-
mo, æquitatis tuæ clypeo excipe, retunde, atq; à me
in ipsum Cathorem reiice. Id agas &
vale, fortunatius, quam opias

ante tibi.

IN